

Prof. Jacek Siwczyński
Akademia Śląska w Katowicach
Wydział Architektury Budownictwa
i Sztuk Stosowanych

Recenzja Dorobku Twórczego, Dydaktycznego
i Organizacyjnego
dr Anny Owsian
w Związku z Postępowaniem Habilitacyjnym
w Dziedzinie Sztuk Plastycznych i Konserwatorskich

Dr Anna Owsiak jest absolwentką Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu, Wydziału Architektury i Wzornictwa Przemysłowego, którą ukończyła w 2000 r, uzyskując tytuł magistra. Od 2004 roku zatrudniona jest w Instytucie Sztuk Wizualnych na Zielonogórskim Uniwersytecie w Zielonej Górze, do chwili obecnej.

W 2009 roku uzyskuje stopień doktora na macierzystej uczelni. Od kilkadziesiąt lat jest związana z projektowaniem mebla. W 2010 roku obejmuje Pracownię Projektownia Mebla. Jej kariera zawodowa i akademicka jest splotem wielu działań artystyczno badawczych i pracy dydaktycznej z młodzieżą akademicką. Jest przykładem indywidualnej drogi twórcy uwikłanego w rozległe zmagania w żywiole piękna.

Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego przedstawiła siedem dokumentów omawiających dorobek twórcy naukowy i dydaktyczny;

1. – AUTOREFERAT - DOKUMENTACJA ANNA OWSIAN;
2. – DOKUMENTACJA ANNA OWSIAN 2010-2023;
3. – A wzór prawnie chroniony - Anna Owsian;
4. – A projekt - Anna Owsian-Matyja;
5. – PRACOWNIA PROJEKTOWANIA MEBLA I WNĘTRZ dr Anna Owsian.

6. - Instytut Sztuk Wizualnych UZ - Anna Owsian_Matyja;

7. - Instytut Sztuk Wizualnych UZ - Anna Owsian.

***

Twórczość projektowa kandydatki skupiła się, na zagadnieniach projektowania mebla, obiektów przestrzennych i projektowania tkaniny opartej na przetworzeniach fotografii, a także na projektowaniu elementów komunikacji wizualnej. W ocenianym okresie, od uzyskania stopnia doktora zaprojektowała i zrealizowała szereg zestawów mebli. Prezentuje też szereg realizacji wnętrz wyposażonych w meble projektu autorki: System mebli YOUNG zaprojektowany dla prywatnego inwestora (2014), System mebli YOUNG jako wyposażenie studenckiego „Rzepicha” Uniwersytetu Zielonogórskiego; System mebli YOUNG, 2014/15; System mebli tapicerowanych „YOUNG” 8 edycja konkursu „Wizja wypoczynku- SKANDYNAWSKI FUNKCJONALIZM” Piotr Kler Fundacja, 2015; System mebli YOUNG II zaprojektowany dla inwestora prywatnego, 2015; System mebli sypialnych/ hotelowych YOUNG II zaprojektowany dla firmy Dual Mebel w Zielonej Górze, 2016; System mebli COMO do domowego biura zaprojektowany dla firmy Dual Mebel w Zielonej Górze, 2016; System mebli sypialnych/hotelowych DECO zaprojektowany dla firmy Dual Mebel w Zielonej Górze, 2016; System form ekspozycyjnych T-Traco dla urządzeń umożliwiających globalne monitorowanie środków transportu zaprojektowany dla Instytutu Logistyki i Magazynowania w Poznaniu, 2016; projekt i realizacja mebla dla zwierząt, 2017; projekt i realizacja siedzisk multisensorycznych-prototypy, 2017; projekt i realizacja siedziska unikatowego, 2017; projekt i realizacja siedziska multisensorycznego MOOLTI-prototyp, 2018; Siedzisko MOOLTI-prototyp, 2018. Wymianę projekty i realizację są reprezentatywne dla głównego nurtu twórczości dr Anny Owsian. Śledząc kolejne realizacje projektów mebli można zauważyć że autorka wpisuje się ze swoimi rozwiązaniami w przestrzeń architektury wnętrza. Najważniejsze są meble i one wyznaczają funkcję i komunikację. Prowadzi dialog z zastaną sytuacją i ogranicza interwencję. Jednak najwięcej uwagi poświęca samym meblom starając się utrzymać spójność stylistyki, która porządkuje rozwiązania materiałowe. Dominuje drewno z subtelnymi akcentami wykończenia, często też z kontrastowym użyciem bieli i czerni. Jeśli zostaną użyte tekstylia to w harmonicznych zestawieniu z fakturami drewna i wspomnianych bieli i czerni. Są też próby własnych rozwiązań patternów tkanin opartych na przetworzeniach fotografii, z silną tendencją do harmonijnego zgrywania wizualnych efektów.

Te same cechy manifestują wybrane zestawy mebli modułowych, wybranych do oceny w postępowaniu habilitacyjnym.

- Pierwszy zestaw mebli modułowych

- zestaw modułowy dla zwierząt, który jest wynikiem osobistych pasji autorki - pasji pomocy bezdomnym zwierzętom. Zestaw mebli modułowych uzyskał certyfikat wzoru Użytkowego i patent wzoru wspólnotowego, doczekał się także publikacji w czasopiśmie naukowym „Nauka bliżej biznesu. Nowoczesne rozwiązania badawcze technologiczne.” red. Kamil Majewski, FNCE, Poznań 2022.

- Drugi zestaw

- mebel modułowy multifunkcyjny, komoda I, komoda II. W skład systemu mebli modyfikowanych wchodzi dwie komody wykonane z drzewa egzotycznego, które stanowią bazę dla pozostałych elementów do budowania wielu swobodnych uformowań użytkowych, kształt mebla dostosowuje się do wnętrza, system form daje możliwości kombinatoryczne.

- Trzeci zestaw

- Forma modyfikowana BALANCE III - Forma do siedzenia uzupełniona mobilną autorską tapicerką lub wymiennie trzema sześcianami, które meblu funkcje regału.

- Forma modyfikowana BALANCE IV - ten element oprócz bazy do dwóch elementów jest legowiskiem dla małego zwierzęcia domowego, uzupełniona mobilną, autorską tapicerką lub wymiennie dwoma protoradłościanami, które nadają meblowi funkcje przechowywania.

- Obraz/tkanina tapicerska MASK 150/100 oraz obraz/tkanina tapicerska STRIPES 150/100, do kolekcji mebli BALANCE and DISTANCE. Tkanina jest obrazem przestrzennym. Służy jako materiał tapicerski do mebli.

- Tryptyk PLANTS - trzy obrazy 40/40 do kolekcji mebli BALANCE and DISTANCE.

Tkanina jest obrazem przestrzennym. Służy jako materiał tapicerski do mebli.

Forma modyfikowana BALANCE III była upubliczniona jako mebel unikatowy na wystawie zbiorowej pracowników Instytutu Sztuk Wizualnych UZ pt. „Żyliśmy jutro”, Hommage a Jan Buck, Energiefabrik, Knapepenrode.

Zestawy mebli są wynikiem realizacji założeń projektu badawczego „Inkubator Innowacyjności 4.0” służyć wzmocnieniu działań promujących osiągnięcia naukowe, zwiększenie ich wpływu na rozwój innowacyjności oraz wzmocnienie współpracy między środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym. Projekt uzyskał certyfikat wzoru użytkowego.

Najważniejszą zaletą całego zestawu mebli zrealizowanych, przedstawionych do

recenzji w postępowaniu habilitacyjnym, jest staranne dążenie do indywidualizacji rozwiązań, a więc umiejętne harmoniczne zestawienie brył geometrycznych, moderowanie elementów grafiki stosownie do pierzchli, które w ten sposób wyróżnione, zyskując na znaczeniu, chociaż nie odwołują się do konkretnych treści i nie wychodzą z abstrakcyjnego kręgu brył powierzchni i prostego kontrastu jasne ciemne w dość prostym skojarzeniu: dół - podstawa - ciemne, góra - lekkie jasne. Każdy projekt i realizacja w takich przedsięwzięciach jest wynikiem nieustannych negocjacji założonego ascetycznego rygoru, wręcz terroru geometrycznego z niewielkimi odstępstwami, od pionu czy poziomu. Dla autora to prawdziwa walka o jakość, spójność, dobrą organizację rozwiązań przestrzennych, a przede wszystkim, o zachowanie swojej wizji dla jak najlepszego efektu estetycznego. Tak pojęte projektowanie jest jednym z najtrudniejszych zagadnień sztuki projektowania, jest obarczone wieloma deficytami, od ekonomicznego po walkę z nadmiernymi koncesjami estetycznymi, wymuszeniami własnej wyobraźni i pamięci, która umyka w kierunku tego co znamy i jest nam miłe. Autorka jednak nie rezygnuje i pewnie zmierza w obranym kierunku, stawiając sobie wysokie wymagania, by powstała spójna, wartościowa całość. Odrzuca wizję projektowania jako działania służącego zadowoleniu świątecznych koneserów, którzy łatwo przyswajają kicz-owe sytuacje i uformowania.

Godna podziwu jest ilość zrealizowanych projektów, i to, że wiele z nich, uzyskało patent wzoru prawnie chronionego. Jest to rzadkość wśród polski projektantów. W przypadku dr Anny Owsian autorskie działania kończy ochrona praw autorskich. Ma to związek z licznymi powiązaniem autorki z podmiotami gospodarczymi i środowiskiem naukowym i badawczym.

***

Dr Anna Owsian jest aktywnym wykładowcą. W swojej ponad dwudziesto letniej działalności dydaktycznej, prowadziła szereg zajęć w dziedzinie sztuk projektowych, takich jak: Bionika, Podstawy Projektowania, Ergonomia, Podstawy Projektowania Mebla. Prowadziła zajęcia w Pracowniach Dyplomujących oraz w Pracowniach Wolnego Wyboru. W tej imponującej działalności dydaktycznej wykorzystuje doświadczenia, z własnej działalności projektowej i realizacyjnej. Była organizatorem warsztatów dla różnych grup studentów. W zestawie prac studenckich, obrazujących zagadnienia projektowe, które rozwiązywali studenci, widoczna jest tendencja do szukania twórczych rozwiązań w połączeniu z myśleniem ekologicznym oraz metodami heurystycznymi oraz wykorzystywaniem zjawisk występujących w naturze. W ramach działalności dydaktycznej

podejmowała szereg inicjatyw organizacyjnych, organizując wystawy prac studenckich i działania warsztatowe. Znaczącą częścią pracy twórczej Anny Owsian jest dydaktyka, którą uprawia od roku 2004. Głównym polem tych działań jest Uniwersytet Zielonogórski, dokładnie Wydział Artystyczny, Instytut Sztuk Wizualnych, Zakład Architektury Wnętrz i Rzeźby, Pracownia projektowania mebla. Dodatkowym polem działalności dydaktycznej jest Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu. W obu miejscach prowadzi zajęcia w przedmiocie Projektowanie Mebla w trybie pracownianym, w autorskich programach nauczania. W dokumentacji fotograficznej widoczne są kierunki i aktywności prac studenckich. Widoczna jest swobodna odpowiedź studentów na postawione zadania tzn działania w ramach przyjętego programu charakteryzuje otwartość form odpowiedzi i duża tolerancja na twórcze poszukiwania studentów. Wyczuwana jest partnerska, szczerą współpracę prowadzącego ze studentami. nie na zasadzie gotowych formułek i stosu anachronicznych przeświadczeń retro, tylko wybiega w przyszłość w duchu porozumienia i akceptacji twórczych zmagania młodzieży. Widoczne jest duże zróżnicowanie propozycji programowych w obrębie grup studentów, jak i motywujących tematów i zagadnień, które zaprogramowała. Działa poprzez zróżnicowane formy zajęć: praca w pracowni, udział w konkursach zewnętrznych i działań warsztatowych. Wiele tematów semestralnych wynika z jej pracy autorskiej co jest potwierdzeniem partnerskiej relacji mistrz-uczeń, otwartością i nieskrępowanym dzieleniem się swoim doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami.

***

Do pozytywnej oceny twórczości artystycznej, działalności naukowej i dydaktycznej składania kilka przesłanek;

1. Kandydatka posiada liczne osiągnięcia artystyczne i naukowe, wielokrotnie wyróżnione i nagrodzone;
2. Prowadzi twórczość projektową, autorsko zdefiniowaną jako projektowanie mebla, projektowanie architektury wnętrz, projektowania komunikacji wizualnej. Posiada w tej specjalności liczne realizacje potwierdzone świadectwami wzorów zastrzeżonych;
3. Prowadziła rozległą działalność dydaktyczną w kilku przedmiotach, korzystając z metod heurystycznych oraz z własnych, bogatych doświadczeń zawodowych, przekazując je, z dobrymi rezultatami, swoim studentom;

4. Wielokrotnie była promotorem i recenzentem prac dyplomowych młodzieży akademickiej; studiującej;
5. Prowadzi działalność naukową i popularyzatorską, uczestniczy w międzynarodowych i krajowych konferencjach naukowych, jest autorem wielu publikacji;
6. Prowadzi znaczącą działalność programową na uczelni i w gremiach pozauczelnianych.

***

KONKLUZJA

Dr Anna Owsian jest dojrzałym twórcą mebli i architektury wnętrz oraz designu, a także dydaktykiem i teoretykiem, osobą wielu pasji i zainteresowań. Zaprezentowane osiągnięcia są emanacją jej twórczej osobowości i stanowią oryginalny wkład do dyscypliny sztuk plastycznych, obrazując udaną próbę nowego spojrzenia na istotę projektowania, uwikłanego w poszukiwaniu piękna w trudnych i skomplikowanych zagadnieniach projektowania mebli i obiektów przestrzennych oraz komunikacji wizualnej, często zrealizowanych we współpracy z podmiotami gospodarczymi, instytucjami kultury oraz z instytucjami naukowymi i wdrożeniowymi. Autorka posiada stosowny dorobek twórczy i naukowy publikowany i prezentowany w profesjonalnych gremiach. Posiada liczne doświadczenia dydaktyczne o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Jej twórczość projektowa i realizacyjna charakteryzuje się wysoką dynamiką i wyjątkową pomysłowością wykreowanych rozwiązań oraz zorientowana jest na cele badawcze. W pracy dydaktycznej kształci w oparciu o oryginalne, autorskie programy poprzez udział w zajęciach kursowych i warsztatowych oraz projektach konkursowych, co zaowocowało nagrodami. Posiada znaczący udział w promowaniu młodzieży studiującej, dyplomując na stopniu licencjackim i magisterskim. Jest osobą wysokiej kultury osobistej i wielkiej wrażliwości na piękno sztuki i architektury, z wielkim szacunkiem dla świata zwierząt. Cała jej dotychczasowa działalność artystyczna, naukowa i dydaktyczna realizuje wymagania określone w ustawie i zasługuje na wysokie uznanie. Z całym przekonaniem popieram wnioski o nadanie dr Annie Owsian stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk plastycznych i konserwatorskich.